

Tasa-arvoyksikkö
2/4.1./20
17.2.2020

Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan lausunto hallituksen tasa-arvo-ohjelman luonnoksesta 6.2.2020

Hallituksen tasa-arvo-ohjelman tasa-arvoa edistävät toimet ovat kaikki tärkeitä. Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan (TANE) kannalta erityisen keskeisiä tavoitteita ja niihin liittyviä toimia ovat:

Perhevapaauudistus

Tasa-arvoasiain neuvottelukunta on esittänyt jo neljään hallitusohjelmaan perhevapaiden uudistamista ns. 6 + 6 + 6 –mallin pohjalta. TANE:n tavoitteena on *lisätä merkittävästi isälle korvamerkittyä vapaata*. Tiedämme sekä pohjoismaisesta että suomalaisista käytännöistä ja tutkimuksista, että isät käyttävät perhevapaita silloin kun ne on korvamerkitty heille. TANE pitää tasa-arvokehityksen kannalta keskeisenä isälle/toiselle vanhemmalle korvamerkittyä kuutta kuukautta, jota ei voi vaihtaa. TANE kiittää, että monet muut pitkäaikaiset perhevapaiden uudistamiseen liittyvät tavoitteet on kirjattu hallituksen pohjapaperiin perhevapaiden uudistamiseksi, mm. erilaisten perheiden huomioiminen, yksinhuoltajien asema jne.

Samapalkkaisuus, palkka-avoimuus

Samapalkkaisuuden toteuttaminen ja *palkka-avoimuuden edistäminen lainsäädännössä* yhtenä keskeisenä keinona, on TANE:n kannalta välttämätön tosiasiallisen tasa-arvon edistämiseksi.

Ihmiskauppa

TANE kiittää hallituksen tasa-arvo-ohjelmaan kirjattuja tärkeitä toimia ihmiskaupan uhrien aseman parantamiseksi.

Sukupuolitietoinen opetus, opettajankoulutusten pakolliset sukupuolten tasa-arvoa käsittelevät kurssit

Hallituksen tasa-arvo-ohjelmassa kiinnitetään useassa kohdassa huomiota segregaaation lieventämiseen sekä opetuksessa että työelämässä. Luonnoksessa ei kuitenkaan esitetä riittäviä toimia, jotta segregaaation lieventäminen toteutuisi.

Sukupuolitietoisuuden opetuksen vakiinnuttaminen varhaiskasvatuksesta alkaen kaikille koulutusasteille on keino purkaa sukupuolistereotyyppioita. Jotta kaikilla koulutusasteilla voidaan toteuttaa sukupuolitietoista opetusta, tulee opettajankoulutuksiin sisältyä pakollisia sukupuolten tasa-arvoa käsitteleviä kursseja. TANE esittääkin hallituksen tasa-arvo-ohjelmaan *lisättäväksi opettajankoulutuksiin pakolliset sukupuolten tasa-arvoa käsittelevät kurssit ja kaikilla koulutusasteilla annettavan sukupuolitietoisen opetuksen*.

Sukupuolitietoinen budjetointi

Viime hallituskaudella tuotettiin erinomaista tutkimustietoa sukupuolitietoisen budjetoinnin toteuttamiseksi. Tutkimuksissa esitettiin myös konkreettisia toimia. Tasa-arvoasiain neuvottelukunta katsoo, että tällä hallituskaudella tulee määrätietoisesti *toteuttaa sukupuolitietoista budjetointia*.

Ministeriöille annettavissa budjetin laatimishjeissa tulee olla selkeät ohjeet sukupuolivaikutusten kirjaamiseksi.

Resurssit

Hallituksella on tahtotila tasa-arvoloikan ottamiseen – onhan tavoitteena nostaa Suomi tasa-arvon kärkimaaksi. Jotta tahtotila realisoituu, tulee tavoitteiden toteuttamiseen varata riittävät resurssit.

Tasa-arvoasiain neuvottelukunta pitää suurena uhkana monien hyvien tasa-arvotavoitteiden toteutumiselle riittävien korvamerkittyjen henkilö- ja taloudellisten resurssien puuttumista. TANE pitää tärkeänä, että ministeriöissä priorisoidaan hallitusohjelmaan kirjattuja tasa-arvotoimia ja varataan niille tarvittaessa ministeriöiden omasta budjetista resurssit. Tasa-arvotyö tulee myös kirjata viranhaltijoiden työnkuviin.

TANE vaatii *riittäviä resursseja* hallitusohjelman ja hallituksen tasa-arvo-ohjelman *hankkeille ja –toimille*. Tasa-arvon tosiasiallinen eteneminen edellyttää myös riittäviä resursseja *tasa-arvoviranomaisille*.

Hannele Varsa
Pääsihteeri